Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 216 WEDNESDAY, NOVEMBER 12, 1997 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 12-го ЛИСТОПАДА 1997 р. Ч. 216 РІК CIV.

Вшановано пам'ять жертв комуністиного терору

Київ (УНІАР). — 7-го листопада, у 80 річницю большевицького перевороту, біля 2,000 осіб вшанували на Софійському майдані пам'ять загиблих під час тоталітарно-комуністичного режиму.

Траурне віче присвячене було зокрема 300 українцям, розстріляним 60 років тому у цей день на честь 20-ліття так званої жовтневої революції. Панахиду та Молебень відслужив Патріярх Української Православної Церкви Філарет.

Лідер Руху В'ячеслав Чорновіл назвав цей день одним із найстрашніших в історії і закликав до зміни влади у майбутніх виборах до Верховної Ради. За його словами, весна наступного року стане весною останнього випробування для України і „комуністи не пройдуть".

Після Молебня жалобна процесія вирушила до Київського Університету ім. Т.Шевченка, де люди поклали квіти до пам'ятника Кобзареві. Там же відбулося віче.

Комуністи тим часом провели під червоними прапорами свою святкову демонстрацію. На вічу вони закликали всі ліві сили до єднання для перемоги у виборах, а лідер комуністів Петро Симоненко підбурював провести у грудні всеукраїнський страйк.

У Львові ж у цей день дійшло до сутички. Побилися молоді члени Соціялістичного Конгресу і право-радикальної Соціял-Націоналістичної Партії України. Четверо лівих у результаті потрапили до лікарні.

Україна призналася у порушенні мораторію на смертну кару

Страсбург, Франція. — Україна визнала, що цього року стратила 13 в'язнів, але запевнила, що тепер виконання смертних вироків зупинено, повідомила 7-го листопада Лені Фішер, голова парляменту Ради Европи.

За її словами, інформацію цю надало Міністерство Внутрішніх Справ України під час візити до Києва спеціяльної комісії Ради Европи. Комісію послано було після того, як колишній міністер юстиції Сергій Головатий звинуватив українське керівництво в недотриманні мораторію на смертну кару і ошуканні Ради Европи.

Минулого місяця Президент Леонід Кучма під час візити до Страсбургу заявив, що він покінчив зі стратою в'язнів. Однак він не сказав, коли саме видав указ щодо цього і скільки осіб страчено відтоді, як Україна вперше пообіцяла припинити виконання смертних вироків. Обіцянку цю Київ зробив два роки тому, вступивши до Ради Европи.

Минулого року у списку Міжнародної амнестії Україна була на другому місці після Китаю за кількістю страчених в'язнів. Згідно з цією організацією, в Україні в 1996 році страчено 196 осіб.

Англія підтримує Америку у конфлікті з Іраком

Лондон. — Прем'єр-міністер Великобританії Тоні Блейр звернувся до Президента З'єднаних Стейтів Америки Билла Клінтона зі заявою, у якій запевнив, що його уряд і вся його країна стоять на боці Вашінгтону у конфлікті з Іраком, спричиненим проблемою взаємодії з міжнародними військовими інспекторами.

„Я не маю ані найменших сумнівів у тому, що, як і в минулому, ми повинні проявити абсолютну твердість і бути разом",— заявив керівник лейбористського уряду Великобританії. Щоправда, зацитований вислів зі заяви — це все, що подала канцелярія Т. Блейра до засобів масової інформації.

Прем'єр Т. Блейр звернувся до теми взаємин з Іраком під час своєї промови у понеділок, 10-го листопада, на щорічному бенкеті у лорда—посадника лондонського Сіті. Між іншим, Т. Блейр сказав, що „іракському лідерові С. Гуссейнові не варто бачити прояв слабкості у намаганні світової спільноти знайти мирний вихід з цієї складної ситуації. Він вже зробив таку помилку у минулому і я сподіваюся, що не повторить її знову".

Серйозність кризи підкреслив і міністер оборони Великобританії Джордж Робертсон. В інтерв'ю для телевізії він відзначив, що хоч застосування сили міжнародною спільнотою й не виключається з пляну, все ж військовий варіянт не є на першому місці. „Ми вважаємо, що дипломатичний тиск на С. Гуссейна може змусити його зрозуміти, що його дії є цілком протиправні і ми з ними не будемо миритися".

Надщерблено авторитет Президента

Вашінгтон. — Після кількаденних інтенсивних маневрувань, котрі виказались не надто успішними, президент Билл Клінтон вирішив, що справа законопроєкту про надання йому широкого рішального права у справі торговельних договорів, який Конґрес може приймати або відкидати, але не зміняти, не матиме тепер успіху. Щоб не наражати себе на публічну проґру, Президент у понеділок, 10-го листопада, надумав цю справу згаданого закону, яким користувалися всі президенти від Джеральда Форда, покищо відтягнути та почекати на більш сприятливі умовини.

Аналітики уважають, що цей не успіх президента Б. Клінтона був показом його однопартійців, що він без їхньої підтримки не зайде далеко у своїх провідницьких амбіціях.

Крім того, демократи в цей спосіб дали йому до зрозуміння, що його понадпартійні президентські стремління у багатьох випадках таки є узалежнені від партійної підтримки.

Республіканці, котрі в цьому випадку підтримували президента Б. Клінтона, вважають це формою не бажаного протекціонізму зі сторони тих, які були в опозиції надання йому цього широкого торговельного права, в цьому випадку це робітничі профспілки разом з демократичними представниками у Палаті Репрезентантів.

Все ж таки, тепер виникає питання, чи існуюча розв'язка не нанесе шкоди не тільки Президентові, але в першу чергу Америці, коли інші країни сприймуть це рішення як виправдання для обмеження американської торгівлі на їхніх ринках.

ПРП пропонує виборцям договір

Київ (УНІАР). — Керівництво Партії „Реформи і порядок" (ПРП) оприлюднило договір з громадянами України, який є розгорнутою програмою парляментарної діяльності партії після виборів нового парляменту.

Метою договору, представленого на пресконференції після другого з'їзду партії, є „проведення справжніх соціяльно-економічних, політичних та правових реформ для утвердження в Україні демократичного суспільства, що базується на засадах свободи, добробуту та порядку".

Головою партія є Віктор Пинзеник, колишній віцепрем'єр з питань економічної реформи, який зрезиґнував з міністерського посту, не погоджуючись з економічною політикою Уряду. Він зокрема сказав на пресконференції, що партія має свої відділи в 22 областях України і налічує 14,000 осіб.

У договорі, який партія пропонує кожному громадянинові, зазначені права та обов'язки обох сторін. Правом громадян є „зформувати через вибори політично відповідальну, професійну та порядну владу в Україні". Зі свого боку партія, у разі її підтримки виборцями, зобов'язується „здійснити програму 'Реформи і порядок для України' через утворення та парляментарну діяльність" відповідної депутатської фракції.

Договір набирає чинности „з моменту одержання партією вотуму довір'я від громадян України, вираженого у їх голосуванні, результати якого дозволять зформувати парляментарну більшість та мати дійсний вплив на діяльність Уряду". У разі невиконання за укладеним договором надзвичайний з'їзд партії має ухвалити рішення про саморозпуск.

Програма „Реформи і порядок для України" включає законодавчі пропозиції за розділами: „Податки і свобода підприємництва", „Гроші та бюджет", „Аграрна реформа", „Соціяльна допомога", „Охорона здоров'я", „Материнство і дитинство", „Пенсії", „Безробіття та міґрація", „Соціяльне забезпечення та профспілковий рух" і „Освіта, наука та культура". У програмі представлені також принципові напрямки правної реформи, діяльности партії у галузі національної безпеки та зовнішньої політики.

Кримські школярі забувають Леніна

Симферопіль. — Більша половина кримських школярів не знають, хто був „вождем" большевицького перевороту, свідчить нове опитування, повідомили засоби масової інформації. Замість Леніна деякі з них назвали навіть Наполеона, Гітлера і Сталіна.

В опитуванні брало участь 150 симферопільських школярів. Одна п'ята учнів випускних кляс заявили, що так звану жовтневу революцію почали „комуняки". Дехто написав, що переворот відбувся в 1814 році.

Менше половини школярів віком 10 і 11 років схвально ставиться до Леніна, в той час як одна п'ята шіснадцятирічних і сімнадцятирічних учнів вважає, що революція не принесла добра. Лише 7 відс. опитаних назвали Леніна „великою історичною особистістю".

Результати опитування свідчать про розрив між поколіннями, зокрема в Криму, де переважають етнічні росіяни, які ніяк не можуть погодитися з незалежністю України і сумують за совєтськими часами. Зокрема 7-го листопада багато старших людей на півострові святкували 80-річчя большевицького перевороту.

Боряться з відмиванням грошей

Київ(Р. Р.). — Начальник Національного бюра Інтерполю Віктор Радецький в інтерв'ю для УНІАН розповів, що 66-та Генеральна асамблея Інтерполю ухвалила три резолюції щодо проблем боротьби з відмиванням грошей.

За словами В. Радецького, ці резолюції мають важливе значення для України. Вони можуть бути орієнтирами у виробленні стратегії діяльности національних правоохоронних органів та політики держави у сфері боротьби з цим видом злочинности.

Перша резолюція рекомендує забезпечити законодавчу базу для кримінального переслідування осіб, які беруть участь у відмиванні грошей, отриманих від злочинної діяльності. Банки та інші фінансові установи зобов'язати інформувати правоохоронні органи про незвичайні або підозрілі трансакції, заборонити відкриття анонімних рахунків.

Друга резолюція передбачає спрощення фінансового обліку та процедуру доступу до них органів розслідування.

Третя резолюція стосується створення національної статистики числа інформацій, отриманих від фінансових установ, конфіскованих сум, а також осіб, втягнутих у відмивання грошей.

Полковник Радецький повідомив, що Україна відкинула створення субреґіонального бюра Інтерполю для країн СНД з центром у Москві. Ця пропозиція, висловлена Росією ще у 1993 році, суперечить статутові Інтерполю, оскільки Москва намагається взяти на себе ще й функції призначення цього бюра.

Кожні відвідини України — це зворушливе переживання

Парсиппані, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Марія Йовик не вперше відвідує нас і ми не вперше маємо нагоду послухати її сумних розповідей. А розповідає вона не про себе і не про те, що, не зважаючи на поганий стан свого здоров'я, поїхала недавно знова в Україну, а про тих дітей-сиріт, яких доля стала їй так близькою.

Її останні відвідини України знова показали скільки треба там помочі сиротам і як Товариство Допомоги Сиротам, що його вона тут очолює, шукає постійно за спонзорами та особами, які включилися б в цю так важливу доброчинну акцію.

— Знаєте, коли я була тепер в цій поїздці по містах, де маємо зв'язкові і зустрілася з ними в Івано-Франківському на свого роду з'їзді, аж страшно стало скільки є дітей-сиріт без опіки і без помочі до життя. А їхнє число зростає із смертністю батьків і наслідок радіяції після катастрофи в Чорнобилі.

М. Йовик в редакції „Свободи".

— Чи можете нам подати, яку кількість сиріт ви досі охопили та спонзоруєте?

— Всіх спонзорованих є 820. Це не дуже велике число, коли я на зустрічах тепер в Україні дізналася, що конечним є спонзорство для дальших 600 дітей. В самій області Івано-Франківського маємо 120 дітей охоплених спонзорством, а потрібно негайно ще 150 спонзорів. А таких в кожній області подостатком. Ми охоплюємо можливості опіки в 27 областях, але на цю кількість дітей-сиріт, що

(Закінчення на стор. 3)

В. ПУСТОВОЙТЕНКО ДОМАГАТИМЕТЬСЯ СПІВПРАЦІ З МАДЯРЩИНОЮ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко вирушив з офіційною візитою до Мадярщини, сподіваючись пожвавити економічну співпрацю. „Головна мета візити — покращання і поширення торговельно-економічних відносин, випрацювання основ для підписання меморандуму, а потім і договору про вигідну торгівлю між Україною і Мадярщиною", — сказав він.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВИПРОВАДЖЕНО ПОРУШНИКА

ХАРКІВ. — Тут міліція затримала громадянина Індії 24-річного Чандра Пракаша. У нього вилучено зфальшовані гербові печатки Управління пашпортної контролі та міграції, саморобний штамп Харківського обласного управління МВС, дві фотокопії в'їзних віз в Україну. Та і віза в нього виявилася фальшивою. Затриманого літаком доставили в Київ і випровадили з України.

МИТНИКИ ПРАЦЮЮТЬ НЕЗАДОВІЛЬНО

КИЇВ. — Голова Суспільної Служби України Надія Самуляк сказала на одній з пресових конференцій, що надходженню гуманітарних вантажів в Україну перешкоджає хабарництво на українській митниці. За її словами, вантаж із Канади з ліками та обладнанням, вартістю в один мільйон долярів, митники затримали на 10 місяців. Представники Суспільної Служби Українців Канади (ССУК) висловили здивування такими перешкодами в діяльності благодійних організацій. „Сьогодні є лише одна проблема — українському митникові треба платити хабаря", — підкреслила Н. Самуляк і пояснила, що недавно принятий закон про благодійну діяльність не розв'язав проблеми, оскільки він поширюється тільки на благодійні організації. ССУК створено у 1991 році, і за цей час з Канади надійшло в Україну 11 пачок з гуманітарними вантажами, в тому числі медичне обладнання, ліки, одяг, продукти тощо.

СОЦІЯЛІСТИ СКЕПТИЧНО ОЦІНЮЮТЬ ВИБІР Є. МАРЧУКА

КИЇВ. — Голова парляментарної фракції Соціялістичної і Селянської Партій Іван Чиж скептично оцінив передвиборчі кроки депутатів України Євгена Марчука та колишнього Президента Леоніда Кравчука, які вирішили іти на вибори від Соціял-Демократичної Партії (об'єднаної). „Я був кращої думки про Є. Марчука як про політика. Тепер, вважаю, говорити про нього як про майбутнього Президента не можна", — зазначив І. Чиж на пресовій конференції. За словами І. Чижа, Соціялістична Партія України є лівоцентристською з елементами соціял-демократії. Член фракції соціялістів Микола Степанов зазначив, що соціялісти України завжди будуть лівішими, ніж ліві Европи, оскільки того вимагає дійсний стан життя в Україні. На його думку, „соціялісти України близькі до російських комуністів Геннадія Зюганова, а КПУ — до російських комуністів з партії Ампілова".

САТЕЛІТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

РІВНЕ. — Між лікарнями Рівненської области за допомогою японських фахівців запроваджується сателітний зв'язок. Встановлення новітньої системи комунікацій вартістю понад 10,000 дол., забезпечить швидшу консультативну допомогу районним лікарням. Подібну систему зв'язку передбачається встановити і в інших областях, зокрема, у Київській, Житомирській і Волинській.

УРЯД ВСЕ ШУКАЄ ВИХОДУ З КРИЗИ

Київ (УНІАР). — Головним завданням діяльности Уряду є поборення кризових явищ та стабілізація економічної ситуації, створення умов для економічного зростання і на цій основі поліпшення добробуту громадян, сказано в проєкті програми, обговореної 10-го листопада на засіданні Уряду. Для цього, згідно з документом, необхідно активізувати інвестиційну та підприємницьку діяльність, завершити реформування податкової системи та підвищити за рахунок цього ділову активність. На засіданні зазначено, що окремі положення програми уже виконуються. Серед першочергових заходів є ліквідація заборгованости у платнях, пенсіях і стипендіях.

ПРОЄКТ „КАРПАТИ-2000"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Тут відбувся третій семінар з екологічних питань у рамках міжнародного проєкту „Карпати-2000". За словами директора Івано-Франківського Інституту Екологічного Моніторінгу Олега Адаменка, проєкт має на меті об'єднати зусилля держав Карпатського реґіону у вивченні механізму природної саморегуляції екологічної системи Карпат. Учасники зустрічі обговорили окремі проєкти в межах Карпатського реґіону, до якого входять Румунія, Польща, Мадярщина, Словаччина. Ініціятором зустрічі були учасники Першої карпатської зустрічі „Етноси і Природа" у Словаччині 1995 року. Головна мета зустрічей — збереження природної спадщини Карпат як важливого елемента екологічного довкілля Европи.

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 9-ГО ЛИСТОПАДА, до Китаю на триденні офіційні відвідини прибув російський президент Боріс Єльцин, який в Пекіні разом з президентом Жіянг Земіном підпишуть декларацію про полагодження справи 2,800-милевого східного кордону між обидвома країнами. Б. Єльцин заявив репортерам засобів масової інформації, що тільки цей один крок є великим успіхом, який напевно позначиться позитивно на майбутніх співпрацюваннях обидвох держав. Крім того, під час цих відвідин будуть вестися розмови про торговельно-економічні справи, включно з переговорами про співпрацю в ділянці енергетики та торгівлі зброєю. Також Китай і Росія підпишуть рамовий договір про будову трубопроводу.

НА ФОРУМІ КОНФЕРЕНЦІЇ латинських країн, яка закінчилася минулої неділі, 9-го листопада, на острові Маргарита у Венесуелі, провідники держав Латинської Америки, Еспанії та Портуґалії закликали до більш демократичного правління та прийняття до участи в майбутніх їхніх конференціях кубинського лідера Фіделя Кастро. Хоча, його 30-річне правління Кубою в деяких випадках було скритиковано, то це не перешкодило венесуельському президентові Рафаелеві Кальдері підкреслити, що багато корисніщим буде Кубу запросити, ніж її постійно виключати зі свого кола.

В АМЕРИЦІ

ЦЬОГО ТИЖНЯ У САКРАМЕНТО в Каліфорнії розпочнеться розправа Теодора Кашинського, так званого юнабомбера, котрого прокуратура ЗСА звинуватила у ним розпочатій в 1978 році поштовій висилці бомб, якими убито трое осіб, а понад двадцять було поранено. Прокуратура має солідні докази для того, щоб лава присяжних могла визнати його винним і вимагати смертної кари. Одначе оборона хоче представити його людиною не відповідальною за свої вчинки та тим спосібом зменшити його вину, а разом з тим і присуд можливої кари смерти на довічне ув'язнення.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ харчів і ліків дало свою апробату на продаж в ЗСА нових і сильніших ліків для поборювання вірусу, котрий спричинює хворобу АІДС. Новий лік „Фортовас" з фармацевтичного виробництва Гоффман ЛаРош, Інк. в Ню Джерзі коштуватиме стільки ж, 5,700 дол. річно, що й лікарство „Інвірас", котре досі було вживане на лікування хвороби АІДС. Згідно з повідомленням, новий лік буде доступним вже від понеділка, 17-го листопада. Він приходить у формі м'яких желятинних капсуль, котрі швидше розпливаються в жолудку пацієнта та швидше і в більшій кількості дістаються до кровообігу. Наслідки цього ліку є подібними до наслідків попереднього ліку — розвільнення, нудота та жолудкове забурення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Байдужість до найбільшого скарбу

Тільки так, а не інакше, можна назвати поступовання багатьох батьків, які, знаючи, що немовлята є всеціло залежними від дорослих осіб, не вагаються і без будь-якої перевірки чи рекомендації наймають до опіки своїх дітей-немовлят підлітків, про котрих їм мало що відомо. Таким поступованням самі батьки наражують своїх немовлят на різного роду небезпеки, включно зі смертю. Тому й виникає питання, як можуть батьки бути такими байдужими до найбільшого скарбу свого життя — дітей-немовлят? Мабуть, на це питання немає простої відповіді, бо воно є таким складним і різноманітним, як і кожне одне дитинча.

Знаючи про те, що цілоденне зайняття з немовлятами чи дітьми переддошкільного віку є всеабсорбуючим і переважно дуже вичерпним трудом не тільки для багатьох батьків, але і для інших дорослих осіб, чому все ж таки наймають підлітків, які не мають великого досвіду чи потрібного вишколу для доброго виконання праці, призначеної природою для батьків чи дорослих опікунів. Це питання набрало ще більшої ваґомости минулого тижня, коли у Бостоні лава присяжних визнала винною в убивстві восьмимісячного Метю Іппена 19-річну англійську юначку „о пейр“ Луїзу Вудвард, яка ним опікувалася.

Термін „о пейр“ в енциклопедійному словнику пояснюється — „молода чужинка, котра виконує домашню працю для родини взамін за кімнату і харч та можливість вивчити мову даної родини“. Ніде не говориться про те, що це є молода людина з вишколом чи іншими відповідними здібностями для опіки немовлят. Одначе такій молодій людині батьки віддали під опіку маленького М. Іппена, котра закінчилася трагедією в першу чергу для немовляти та його батьків, а також і для молодої Л. Вудвард і її батьків.

Засоби масової інформації широко та з усіми притаманними їм ціхами подали до загального відома всі їм доступні подробиці цієї трагедії. У результаті появилися публічні протести за і проти визнання лави присяжних, які перенеслися також у формі публічних протестів аж до малого містечка в Англії, звідкіля походить Л. Вудвард. Крім того, почалися запальні дискусії на тему теперішніх батьків, які з таким легким серцем віддають під некомпетенту цілоденну опіку свої найбільші скарби — дітей-немовлят, а самі в ім'я матеріяльних користей ідуть працювати. Одначе найновіші досліди вказують, що дуже мала кількість матерів віддають своїх дітей під опіку інших тільки тому, що самі не спроможні чи просто не хочуть ними займатися. Для більшости теперішніх родин заробіток обидвох батька і матері є конечним і тому конечністю стає потреба віддавати немовлят під опіку чужих і дуже часто не достатньо обізнаних у тому осіб. Залишається питання, як вийти з такого крутого положення, де не завжди вина є по стороні батьків немовлят. Точної відповіді чи рецепти ніхто не подає, але ті, котрі займаються цим питанням, пропонують цілий ряд можливостей. Найперша з них — це порада не віддавати під цілоденну опіку підліткам немовлят, бо їм не завжди під силу впоратися з проблемами, котрі можуть заіснувати. Це явище природне, що молоді люди в юнацькому віці не готові брати на себе таку відповідальність, але не завжди є того свідомі. Тому батьки тієї молоді, котра шукає заробітків у ділянці опіки немовлят, повинні їх усвідомлювати в тій дуже часто не під силу їм справі. Кількагодинне зайняття з дітьми чи перебування під час сну дитини в хаті — це одна річ, але цілоденна опіка немовляти у відсутності батьків — це справа зовсім інша.

Того повинні бути свідомі також і батьки немовлят, які потребують такої допомоги. Вони в першу чергу мусять докладно та обережно підходити до цієї справи, бо тут ідеться про їхніх дітей, про той найбільший і дуже часто довго очікуваний скарб їхньої родини та кожної ґенерації, що в своїх дітях утверджує майбутність людства.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Богдан Харахаш, Київ

ЛИЦЕ „ГРОМАДИ" ПРИВАБЛИВЕ, АЛЕ ЯКА ЇЇ ДУША?

Загальна тональність документів, прийнятих на III з'їзді Всеукраїнського об'єднання „Громада", мала засвідчити доленосність та історичну значущість заходу. Політична заява, в стилі якої, до речі, вчувалась рука вправних аналітиків і редакторів, мала б створювати в читачів палке бажання пошикуватися і негайно кудись вирушити.

Радикальні заклики як засіб самореклями

Зміст заяви не вніс нічого нового для представників і прихильників тих державницьких сил, які давно і принципово перебувають в опозиції до існуючого режиму, а не круто переходять у неї. Звичайно, було дуже несподівано почути такі радикальні заклики із вуст ще вчора статечних підприємців та колишніх урядовців, але... ніщо не є вічним під місяцем, і через два дні після прийняття закону про вибори „Громада" взяла передвиборчий старт.

Що ж пропонують ті документи? „Політична заява" проголошує, і досить відверто, цілком слушні речі: і те, що „правлячий режим в Україні зорієнтований виключно на збереження влади будь-якою ціною", і те, що той самий режим винен у тіньовизації економіки, задушивши останню податковим пресом, і те, що „формується повна економічна та соціяльна залежність країни від зовнішніх чинників", і те, що в Україні існує загроза встановлення „кримінально-кланової диктатури", і те, що відбувається „методичне знищення національного виробництва". І той факт, що в Україні дійшло до „всеохоплюючої політичної і соціяльно-економічної кризи", також важко заперечити. І турботи про аґрарний сектор, приватний сектор, пенсіонерів тощо лише похвали гідні: про необхідність соціяльного партнерства не забуто. Так званих праґматиків має пройняти патос піднесення вітчизняного товаро-виробництва та й загалом ґрунтовна розроба питань соціяльно-економічної сфери, а патріотично налаштований національно свідомий електорат має умліти від наполегливого застосування терміну „національний" в усіх доречних місцях — „національне виробництво", „національний капітал", „національний ринок" тощо, випади у бік „неукраїнського капіталу" та заяви щодо необхідности протекціонізму українській культурі і особливо — книговиданню(!), а також наміри „зробити молоді застрики від культурного колоніялізму", заклавши серед неї, цебто молоді, міцні підвалини національної свідомости.

Що ж до зовнішньої політики, то „Громада" вважає угоди про 20-річну присутність російської Чорноморської фльоти в Криму перешкодою для поширення контактів України із Заходом. Трактує „Громада" ці проблеми лише в пляні категоричної небажаности для України стану „буферної зони" (з чим також важко не погодитися). Проте задля відвернення такого стану „Громада" пропонує приєднатися „до одного із бльоків" (цебто НАТО чи ташкентської угоди). Вже сама така форма питання змушує засумніватися у щирості попередніх вболівань про долю „національного виробника". Лідери „Громади" не роблять різниці між Росією і Европою, аби не знаходитись у мітичній „буферній зоні" (до речі, застосування давного терміну взагалі викликає сумнів у добу модерних воєнних технологій). Цебто можна твердити, що зовнішньополітична програма „Громади" не має векторної визначености, що є різким дисонансом із чіткою орієнтацією на Европу національно-державницьких сил.

Релігійно-конфесійна тематика висвітлена в програмі доволі таки невиразно. Таке враження, що творці „Політичної заяви" не вважають релігію складовою частиною національної культури і не вбачають необхідности застосування до неї заходів того самого протекціонізму. В усякому разі, саме такий висновок можна зробити, вичитавши у відповідному розділі рясні фрази про „міжконфесійний діялог", „рівні можливості для дільности всіх конфесій" тощо, і не прочитавши нічого про необхідність „протеґування" державою всіх традиційних українських християнських церков в єдиному Київському Патріярхаті.

Допасували до себе славних попередників

Чи не найбільш дивним серед усього вичитаного є виверт у вигадуванні ідеологічного проводу „Громади" шляхом допасовування останнього до... діяльности українофільських громад XIX ст., що мають спільну з новою партією назву (втім, на цьому будь-яка спільність і вичерпується). Не зважаючи на всю незграбність даного виверту, очевидну для будь-якої хоч трохи обізнаної з історією України людини, не можна не визнати за ним і певного окозамилюючого шарму, якого годі було самостійно досягти новообраному голові „Громади", колишньому прем'єрові і знатному „хазяїнові", як він сам себе називав, Павлові Лазаренкові, чи „бизнес-лейді" Юлії Тимошенко, в якої вся українськість, включно із знанням історії, вичерпується прізвищем, про що свідчить її елементарне незнання державної мови, непростиме для людини, що прагне опинитися на політичному Олімпі. Як би там не було, але в духові та ідеологічні попередники сучасної „Громади", а також персонально П. Лазаренка та Ю. Тимошенка, вписані жужмом М. Костомаров, П. Куліш, П. Чубинський, В. Антонович, М. Драґоманов, М. Лисенко, М. Старицький, Т. Шевченко, К. Михайльчук, М. Зібер, Ф. Вовк, Т. Рильський, П. Житецький, О. Кониський, І. Нечуй-Левицький та інші, не менш видатні, особисті. Гадаємо, коментарі зайві.

Що ж є справжньою ціллю „Громади"?

Що ж є справжньою метою так широко закроєної і такої амбітної організації? З допомогою масової популяризації свіжоспеченої „Інтеґральної програми відродження і розвитку України" заробити значний політичний капітал і використати для гуртування якнайширшого об'єднання, яке могло б успішно виступити у майбутніх виборах до Верховної Ради, створивши в такий спосіб ґрунт для здійснення задекларованої в тій-таки „Політичній плятформі" готовости висунути кандидата на Президента України. Неважко здогадатися, хто за задумом творців „Громади" має бути тим кандидатом. А тіньовий кабінет міністрів очолить Юлія Тимошенко.

Праґматична політична програма, причому далеко не з найгірших. Хоча долею України провідники „Громади" занепокоєні принаймні не найбільше у своєму житті. Адже щось не чути про Юлію Тимошенко як про великого мецената української культури і мистецтва, хоча фінансові можливості для цього „Єдині енерґетичні системи" мають. Щось не чути було активних протестів тодішнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка з приводу зрадницьких українсько-російських угод про Севастопіль, хоча Лазаренко міг, як прем'єр і як громадянин, вжити низку радикальних заходів — від телезвернення до демонстративної резиґнації. Те саме він міг би зробити і з приводу пригнічування вітчизняного товаровиробника, за якого він тепер вболіває. Але ж Лазаренко прийшов на прем'єрський пост як ставленик того самого Дніпропетровського клану, який перебуває нині при владі в Україні і який „Громада" звинувачує у будівництві „кримінально-кланової диктатури в Україні"... Та й взагалі, чи може викликати довір'я ця раптова суперопозиційність (аж до вимог оскарження Президента з вуст Ю. Тимошенко) вчорашніх найльояльніших (на словах, принаймні) до Кучми достойників та їхніх бізнесових фаворитів, які втратили свій вчорашній вплив і перевагу внаслідок перерозподілу влади і грошей всередині тієї системи, за правилами якої вони вчора без докорів сумління грали і проти якої вони так „безкомпромісно" виступають тепер?

І чи не є ця їхня „вірність" ідеям, що під ними вони сьогодні так завзято підписуються, профанацією і дуже доречним для декого спрощенням цих ідей?

Ро-Ко

Світовий форум II

Начитався я багато про 2-ий світовий форум, ще заки він відбувся в Золотоверхому в серпні 1997 року. І то саме перед 6-ою річницею незалежности України. І сам Президент Кучма візьме участь, писали газети. І які то важливі точки поставив Світовий Конґрес Українців перед нарадами форуму: поробити всі можливі заходи для скріплення самостійности України. І, очевидно, єдности діяспор з материком і материка з діяспорами. І, очевидно, як буде сильна діяспора, то буде сильна Україна, як сказав генеральний секретар СКУ вже давніше і давно, й недавно.

Форум дуже важливий, бо він вибирав провід Української Світової Координаційної Ради, яка, в свою чергу, координує діяльність східньої діяспори (всіх, що живуть і признаються до українства на територіях Російської Федерації), і західньої діяспори — всіх інших діяспорців — з діяльністю всіх, що живуть в кордонах України й признаються до українства.

Форум II відбувся. Знову читав я діяспорні газети й слухав радіо, і чекав на телепрограми. В діяспорних газатах писали таке, що я не міг визнатися, що на форумі було. В кожному разі, виніс враження, що було там гарно, як не дуже гарно, бо Президент Кучма, відкриваючи, говорив 40 хвилин. За такий час сьогодні можна залетіти на Місяць, то мусів достойний Президент не одне добре слово сказати. Але що?

Було щось півтисячки делеґатів, точніше 450 = по 150 від східньої і західньої діяспор і з самої України. І щось понад тисячка гостей. А хто вони? Чи не були вони із Служби безпеки Росії?

Мій приятель, той від політики, на моє запитання тільки усміхнувся, кажучи:

— Службовці безпеки нам приязних сусідів були напевно — і не між гостями, а між делеґатами.

Що ж, у нього голова працює краще, ніж у мене.

З промовами виступали інші делеґати (не знаю, чи й гості). Виступив теж голова Української Світової Координаційної Ради — він теж голова Товариства „Україна".

Був теж дуже гарний концерт. Точний і високо-культурний. Казали репортери, що форум повинен був відбутися так гладко й точно, як концерт. Можна собі уявити: на форумі голова Драч затанцював би „Козачка", а Президент Кучма виступив би з сольоспівом „Ой, не ходи Грицю".

— Краще в дуеті з панею президентовою, — зауважив мій приятель, — той від мистецтва, бо він читав, що Перша лейді любить ще й тепер заспівати з Президентом дует в себе вдома, але не сказав, яких композиторів.

Ще довідався, що не було фінансового звіту, ні „уділення абсолюторії". Однак було схвалення діяльности ради, бо перевибрано цей самий провід — одноголосно, без голосування.

Спокій на п'ять років!

Моя цікавість ще більше зросла, коли я взявся до читання газет з України, які позичив мені мій приятель, той, що все знає.

Почав я від промови Президента. Але друк такий дрібний, що мої очі застрайкували після десятьох хвилин — а до 40 ще було далеко. Тож я вмудрився і постановив поспитати мого приятеля, що дальше сказав Президент.

Наступного ранку взявся я до читання промови Драча. Це вже було цікавіше, бо він критикував Уряд. І цікаво — критикував не за те, що Уряд зробив, а за те, чого влада не зробила. Одне певне й раціональне: якби не було Товариства „Україна", не діяла б Координаційна Рада, бо вона пішла в комірне до Т-ва „України". Тобто це ще одна деталя, що влада не зробила, хоч дуже хвалила УВКР.

І закликав до єдности!

„Де взяти цю єдність, як її нема ніде, — думав я собі під носом. — Бо вже така людська вдача, а в українців позаяк: бо кожен українець — це політолог. І ще який! Аж доки старший брат не почне йому й за нього „політологувати"...

Було ще багато „круглих столів". Чи всі столи були формою круглі, не важливе, важливе, що люди за цими столами винесли багато конструктивних рішень. Чи хтось з конкретних персоналій влади їх послухає? Запитання таке кругле, як столи...

(Між іншим, леґендарний британський король Артур саджав своїх „міністрів-лицарів за круглий стіл, щоб жоден з них не чувся вищим на прочолку чи "bad luck" на розі).

Накінець, генеральний секретар СКУ виступив на телевізії з дуже добрим заключним інтерв'ю. Сказав, що критика Драча не була на місці ані на часі, хоч він з нею погоджується. Не сказав, коли, ані на якому місці мала б вона бути, мабуть, вважав, що за п'ять років — на Форумі III.

Ще раз ствердив своє переконання: як буде сильна діяспора, то буде сильна Україна!

Як пізніше повідомив мене мій приятель, хто б сподівався, той від спорту, справа сильної діяспори на добрій дорозі. Шукаючи на телевізії за спортом, він натрапив на американський круглий стіл визначних фахівців-дорадників в справах України. Один з них сказав, що вища сфера, тобто „долярова", України вивезла за кордон 100 більйонів — не гривень, а долярів — і не канадських.

І мій приятель ще на вухо шепнув, що довідався від свого приятеля-бизнесмена, що до Канади виеміґрував один бизнесмен з України, який леґально привіз свою другу молоду дружину й п'ять мільйонів долярів. А як він признався до п'ять, то цю суму треба помножити на п'ять, щоб визначити справжню кількість долярів, додав він, підморгуючи.

Отже, скріплення діяспори йде на повну пару.

„І омолодження", — я собі подумав, згадуючи його молоду дружину.

На запитання репортерки, як діяспора може помагати Україні, секретар СКУ самовпевнено порадив: „Чим може і що вміє".

Його остання порада напевно сподобається багатьом, а особливо сподобалася мені: вона зняла національний тягар з моїх кволих діяспорних плечей, бо що я можу, що я вмію?

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Д-р Володимир Соханівський

Проща до Люрду, Фатіми та Святої Землі
II

Дуже знаменним є те, що тіло цієї монашки — нетлінне, не псується. Воно лежить у кришталевій труні в її монастирі. Бернадетта виглядає неначе жива, немов спить. Вона померла на 35 році свого життя, хворіючи на астму і туберкульозу костей. Вона терпіла страшенно. Одного разу вона сказала таке: „Бути послушною — це значить любити! Терпіти мовчазно за Христа — це радість! Любити щиро — це віддати все, навіть своє горе". У 1033 році Папа Пій XI проголошує Бернадетту святою.

Основна атракція Люрду — це печера в скалі, яка є понад 27 м. висока, покрита зеленими кущами та плющем. У цій печері з'являлася Пречиста Діва Марія. Скала ця дещо почорніла від незліченних свічок. Я ніде в світі ще не бачив так багато і таких великих свічок, як в Люрді. Під її статуєю є напис: „Я є непорочно зачата". Це слова, які Діва Марія сказала Бернадетті. Тут є також джерело води, яку люди з набожністю набирають, вмивають обличчя, очі, намазують хворих, інвалідів і немічних. Кожного дня сюди приходять сотні тисяч людей, від год. 6-ої ранку до 9:30 вечора. Св. Літурґії відправляють у різних мовах світу, включно з українською.

Саме місто положене у гористій місцевості, близько пропливає ріка. Тут знаходиться п'ять великих і прекрасних базилік, і кожна з них є унікальною. Тут є також місця історично-музейного характеру, пов'язані з життям Бернадетти. Вже понад 100 літ сюди приходять щороку понад 5 мільйонів прочан з різними просьбами, молитвами та проханнями. Чуда тут стаються, але частіше люди зазнають душевної Божої ласки та душевного вдоволення. Якщо не станеться цілковитого чуда уздровлення, то людина зазнає внутрішньої полегші і надалі сприйматиме свої немочі вже не так фатально. Люрд є знаним місцем фізичних уздоровлень, які трансцендентують закони природи. Але численнішими уздоровленнями є духові чи спірітуальні

Тут, у Базиліці Вервиці, є українська каплиця з прекрасним позапрестольним образом Пречистої Діви Марії, подібним до київської Оранти зі св. Софії, з написом у підніжжі престолу: „Український вівтар", французькою мовою. Жаль, що фарба цієї каплиці починає лущитися, а о. Перейма не має можливости тому запобігти чи направити. Це місце „Українського вівтаря" в Люрді засвідчував і існування нашої Церкви і народу навіть тоді, коли вона була заборонена, переходила власну Голготу, майже у цілковитій руїні. Мільйони людей, що сюди проходили, зазнавали духового впливу та більше довідувалися про страждання нашого народу. Люрд був місцем зустрічей українських прочан зі західньої діяспори і молитов за долю України. Коли ми виїжджали з Люрду, якраз приїхала туди група богословів з України.

Український вівтар в каплиці коло базиліки Пречистої Діви Марії в Люрді.

(Закінчення буде)

УВАН видала книгу про Ф. Вовка

Вийшов друком четвертий том джерел до новітньої історії України „Федір Кіндратович Вовк (1847-1918). Дослідження. Спогади. Бібліографія", підготовлений Українською Вільною Академією Наук у ЗСА до 150-ліття з дня народження вченого. Редактор — д-р Марко Антонович.

До видання увійшли: дослідження львівського історика-архівіста Оксани Франко про Федора Вовка, спогади дітей вченого Галини та Юрія, бібліографія його праць. Це перше такого року видання, у якому упорядник і редактор д-р М. Антонович подав матеріял, який всебічно висвітлив постать одного зі світочів нашої академічної науки і тим самим повернув його ім'я українській історії та культурі.

Варто зазначити, що праця О. Франко є першою науково-популярною біографією Федора Вовка, щедро ілюстрована нововіднайденими архівними матеріялами і розрахована не лише для науковців, а й широкого загалу зацікавлених.

Сподіваємося, що книга знайде свого вдячного читача.

Ціна книжки 35 дол. Замовлення просимо надсилати на адресу УВАН: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 206 W. 100th St., New York, N.Y. 10025-5018.

Журнал „Військо України"

Автор з полковником В.Болотнюком.

Минулого року розпочалася акція допомоги для журналу „Військо України", який виходить у Києві та був заснований заходом Міністерства Оборони України, як його офіційний друкований орган.

Для багатьох читачів журналу та його прихильників, напевно, буде цікаво довідатись, як стоїть справа журналу на сьогодні З приємністю треба відзначити, що відгук допомоги був вдалим. Наші читачі і прихильники позитивно відгукнулися на заклик редакції. Зголосилося понад 40 передплатників, які стали підставою постійного доходу журналу. Організації, ОБВУА, УАКР, 1 УД-УНА, УАПЦеркви у Філядельфії, Православна Кредитівка в Ню Йорку своїми щедрими пожертвами забезпечили редакцію сучасною комп'ютерною системою друку. Індивідуальні пожертви принесли додаткову поміч на потреби журналу. Велика подяка належиться для родини покійного побр. Ярослава Ткача за передану для журналу суму, зібрану, як нев'янучий вінок у його спомин. Треба підкреслити особливу подяку Крайовій Управі Дивізійників, а зокрема голові побр. Е. Шипайлові, за нав'язані контакти з українською амбасадою у Вашінгтоні, за допомогою якої було перевезено без оподаткування комп'ютерну систему для видавництва журналу „Військо України". Загальна сума допомоги від всіх жертводавців становила 9,180 дол. В журналі „В.У." в числі 3-4, 1997 року, була надрукована подяка для всіх жертводавців, які причинились до такого благородного діла. Також була вислана офіційна листова подяка, яку передруковую без змін для зацікавлення тих, які не є передплатниками журналу, однак цікавляться дальшою його долею.

Вельмишановні друзі!

Від всього серця висловлюємо Вам найщирішу подяку за те, що Ви перейнялись проблемами нашого часопису, який на сьогодні є в Україні одним з небагатьох державних видань такого високого рівня. Зробити журнал саме таким нам дуже допомогло Ваше сприяння у забезпеченні редакції сучасною комп'ютерною технікою, яка дає змогу з кожним числом поліпшувати якість видання. Низький уклін Крайовій Управі Дивізійників і УД-УНА, ОБВУА, УАКР, УАПЦеркві у Філядельфії, а також всім, хто допоміг індивідуально. Особлива подяка п. Петру Буняку та співпрацівникам апарату військового аташе при посольстві України в США.

Ваша безкорисна допомога дуже високо оцінена колективом редакції, а також багатьма читачами журналу. Тому, від імени редакції часопису та його прихильників, бажаємо всім Вам міцного здоров'я, всіляких гараздів і щоб у Вас не згасала зацікавленість до стану справ в Україні та її Збройних Силах.

З великою повагою. головний редактор В. Болотнюк, заступник редактора В. Власюк, начальник міжнародного відділу В. Фріс.

Як минулого, так і цього року, завітав я в редакцію журналу „Військо України". Довідався, що справа видання журналу, а тим більше його пересилка, ще далеко не в повному порядку. Перевів я коротеньке інтерв'ю з головним редактором полк. В. Болотнюком. На моє запитання, чи журнал має і надалі якісь труднощі, редактор відповів:

— Недотягнення в нас є. Хоч ваша допомога улекшила нам друкування журналу, та ми і надалі маємо проблему з його висилкою. Міністерство Оборони України отримує гроші з великим запізненням. Дуже часто журнал лежить готовий до висилки передплатникам, а грошей нема, щоб оплатити пошту та вислати журнал на час. Якби ми мали грошову резерву, то ця проблема у нас би не існувала.

На моє питання, хто на сьогодні найбільше читає журнал, редактор відповів:

— Тяжко устійнити перевагу, бо, властиво, журнал розходиться по рівному в різні місця замовлення. Усі представництва в Україні передплачують наша журнал, а також дуже багато висилається для індивідуального передплатника при війську та для західної діяспори.

Я запитав:

— Чому ви вибрали таку професію при українському війську, як редагування журналу?

Полк. Болотнюк відповів:

— Для сьогоднішньої України, а зокрема для її війська, потрібно друкованого слова, де було б правдиво накреслено історію України та її боротьбу за незалежність з різними наїзниками на нашу землю. Я посвятив себе для цієї справи, бо вірю, що кожна українська людина має право жити на своїй вільній батьківщині. Ви ж читаєте журнал, то бачите наші статті, в яких часто, ведуться розмови з різними старшинами нашої армії. Ці розмови роз'ясняють багато військових питань та накреслюють наміри майбутніх Збройних Сил України. Тому я присвячую дуже багато часу, щоб цей журнал стояв на високому рівні як в технічному, так і в патріотичному наставленні та апелював до наших читачів своєю якістю, а зокрема, щоби у ньому просвічувалась любов до України.

Мушу підтвердити, що полк. В. Болотнюк та його заступник підполк. В. Фріс, є душею цього журналу. Вони віддані патріоти України. Дуже часто безкорисно жертвують свій час та вишукують означлюючі матеріяли про історію України від давніх-давен і по сьогодні.

Редакція звертається із закликом до всіх попередніх передплатників залишитися ними і надалі. Велике прохання до всіх — не зраджуватись редакційними недотягненнями, бо спільними зусиллями ці турботи будуть наладнані. Редакція заохочує нових читачів стати передплатниками журналу „Військо України". Бо властне вони — передплатники, — є головною базою доходу і запорукою його дальшого існування. Вже приймаються замовлення передплат на наступний, 1998 рік. Передплата, як і минулого року, становить 65 дол. на рік.

Чеки проситься виписувати на: Peter Buniak, і висилати на адресу: 41 Morningside Dr. Livingston N.J. 07039. Пожертви на редакційне видання журналу можна висилати на конто число 8400-000 „Vijsko Ukrainy". Self Reliance, Federal Credit Union, 734 Sandford Ave., Newark, N.J. 07106.

Покажімо, що нам не байдуже українське слово, яке підтримує високий патріотизм і гордість нашого українського вояка та українського народу.

Петро Буняк

Кожні відвідини...

(Закінчення зі стор. 1)

тепер в Україні, наші числа дуже скупі.

— Чи ваші спонзори пересилають гроші місячно через вашу касу?

— Тільки так, тому, що ми маємо свої зв'язкових і повну контролю чи тих 15 дол., яких кожна нами спонзорована сирота дістає, доходять до них. Але мусите знати, що багато людей крім того висилають пачки з одягом і знаємо що часто-густо і до них ще вкладають малі суми гроша, які для умовин в Україні є великими. Ми однак тут дуже слідкуємо, щоб не було ніякого надуживання і щоб все доходило до кого треба.

— Ви кажете „ми", а крім вас і вашого мужа, що вам допомагає, маєте постійних співробітників у тій акції?

— Розуміється. Тут треба підкреслити їхню працю, як ось Галини Поглід, Ігоря Раковського, Ярослава Володюка, Маріяни Задоянної, а крім того деяких американських приятелів нашої акції. Ось, наприклад, наш бухгальтер італієць спонзорує двоє сиріт, а свою працю для нашої організації виконує безплатно. Маємо також окремих помічників-добровольців, для допомоги у висилці наших пачок із одягом. Бо мусите знати, що люди складають багато одягу, але все це треба посортувати, спакувати і вислати.

— Чи досі ви багато таких пачок вислали?

— Я навіть не можу вам сказати скільки, але знаю із книговедення, що вислано на суму 3,173.16 дол. і це, розуміється, завдяки нашим висилковим підприємствам „Міст" і „Роксоляна" пересилається із великою знижкою.

— Все це однак напевно не вистачає, коли ви ще наочно переконуєтеся в часі відвідин, які величезні є запотребування на опіку над сиротами.

— Знаєте, часом находяться люди, яких так зворушує ця справа, що вони добровільно складають допомогу. Ось один такий доброзсердечний передав нам 10,000 ам. дол. одноразової допомоги. Уявляєте, як можна було врадувати цілу велику кількість дітей-сиріт цією хоча б і одноразовою допомогою? Інший спонзорує п'ять сиріт, а крім того постійно ще висилає пачки, до яких вкладає по 20 дол. І таких є більше. Не хочу тут подавати їхні прізвища, тим більше, що між ними і не українці. А все ж це краплина в морі.

— Чи ви охоплюєте дітей-сиріт лише до певного віку?

— Так, ми обмежилися до нижчих віком дітей. Але щораз більше находимо потребуючих старших. Відвідуючи тепер свої осередки довідалася від зв'язкових, що є 25 дуже потребуючих сиріт вже в університетському віці. Будемо отже цю справу розглядати на наших засіданнях та в порозумінні із головою опіки над сиротами в Україні, Олею Мороз.

— Може треба вам більше про вашу акцію інформувати нашу громаду. відвідини час-до-часу „Свободи" може не вистачають.

— Саме тому ми постановили тепер видавати окремий квартальник, в якому будуть звіти із нашої діяльности та нові потреби. Це погодилася видавати і поширювати Г. Поглід разом зі своєю сестрою.

— Досі ви звичайно зверталися до нас, щоб писати як зайшла нагла потреба привезти до ЗСА дитину на лікування. Чи ж би ви тепер не знайшли таких випадків, що потребують спеціяльного лікування, відвідуючи свої осередки в Україні?

— Як би ні. Ось ми тепер за позичені гроші спровадили дитину зі знищеним лівим оком, а вона потребує чотири окремі операції. П'ять дітей потребують складних операцій серця і чекають на можливість, а дворічна дівчинка із спаленими устами також чекає. А тут наші фінансові ресурси не вистачають. Ми однак віримо, що нам допомагає в нашій праці Всевишній та молитви наших дітей в Україні. Може однак знайдуться добрі люди, що й тим разом допоможуть.

Хорватія — Україна — 2:0

Не поталанило футбольній репрезентації України на виїзді в Загребі, Хорватія, де вона зазнала болючої поразки вислідом 2:0. До перерви хорвати вели 1:0, що його здобув Славен Біліч. На початку другої півгри Горан Власіч встановив вислід зустрічі 2:0. Як відомо, в складі збірної України бракувало трьох найкращих футболістів — Шевченка і Калитвинцева (за попередження двома жовтими картками в попередніх змаганнях у Вірменії) і Лужного, що зазнав контузії в змаганнях з Барселоною. Це була найслабша гра збірної в цій серії.

Ряд футболістів збірної України і багато футбольних оглядачів заповідають гідний реванш хорватським футболістам у Києві і можливість здобути собі право до виступів у наступному році у Франції. Але для цього треба здобути перемогу щонайменше вислідом 3:0 чи 4:1. Чи зуміють наші футболісти це зробити з експльозивною збірною Хорватії? Почекаємо до 15-го листопада, коли в Києві відбудеться ця найважливіша гра сезону.

В Україні тисячі вболівальників у листах до Футбольної Федерації України вимагають звільнення тренера збірної України Йожефа Сабо і введення на його місце досвідченого знавця, популярного тренера київського „Динамо" Валерія Лобановського.

Ділимося сумною вісткою, що 7-го листопада 1997 р. відійшла від нас у вічність

сл. п.
ОЛЬГА ЕЛЯШЕВСЬКА
член ОУН в Україні, в'язень німецьких концтаборів, член Середовища У.Г.В.Р.

Родині і друзям висловлюємо наше співчуття.

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА У.Г.В.Р.

Ділимося сумною вісткою, що 10-го листопада 1997 р. в Кергонксоні, Н.Й. померла наша дорога МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
ОЛЬГА КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКА
нар. 22-го червня 1922 р. колишня артистка Київського Оперного Театру.

ПАНАХИДА в четвер 13-го листопада о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, 129 E. 7th St., N.Y.
ПОХОРОН в п'ятницю 14-го листопада о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Н.Й., а відтак на Pine Bush Cemetery в Кергонксоні Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:
син — РОМАН з дружиною ТІТОЮ та внуком ПЕТРУСЕМ
синова — ОЛЯ з сином АЛЕКСАНДРОМ .

Вічна їй пам'ять!

Проживши 89 літ, відійшов в кращий світ

св. п.
інж.-землемір
ВОЛОДИМИР ДИБАЙЛО
Нар. в Радехові, західня Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в церкві Рождества Богородиці Марії в Ню Бронзвік, Н. Дж. 12-го листопада 1997 р. о год. 10-ій ранку.
ПОХОВАННЯ відбудеться на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ЦИЦИЛІЮ ЮРКІВ ДИБАЙЛО
дочку — ТИРСУ ПАВЛЯК
сина — ЯРЕМУ КУПЧИНСЬКОГО
внуків, правнуків та дальшу родину в діяспорі й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Через об'єктив кінокамери

Кожного року напередодні Дня Незалежности України відправляюся у творчу мандрівку до рідного краю, відновлення державності якого я з нетерпінням чекав все своє свідоме життя. Не був винятком і цей рік. Та цьогорічна поїздка була для мене особливо плідною.

Головною метою подорожі було завершення фільму „Українські Збройні Сили", який я почав у 1996 році. А саме, мені залишилось зняти летунство.

Напередодні від'їзду на Україну я зустрівся з генералом летунства і звернувся до нього з проханням про допомогу в налагодженні контактів з українським летунством, на що він відповів: „Пане Ярославе, ви не турбуйтесь. Коли прибудете на Україну, я сам прилечу з Києва до Львова, щоб допомогти вам накрутити фільм про українське летунство. А відтак в Києві полагоджу все без турбот". Це дало мені ще більший поштовх до праці над фільмом.

Але, принагідно, згадаю таке. Три тижні перед від'їздом я відчув сильні болі в грудях. Це знову затурбувало мене серце. Щоб врятувати стан здоров'я, змушений був зателефонувати до свого великого приятеля, доктора-хірурга, спеціяліста-кардіолога Андрія Олеярчика, знаного не лише у Філядельфії і цілій Америці, але й в Україні. Доктор відразу сказав негайно приїхати до шпиталю Епископал у Філядельфії.

Коли я прибув до шпиталю, дружина д-ра Олеярчика пані Рената дуже докладно записала всі симптоми моєї хвороби, а відтак доктор примістив мене в лікарні. Протягом чотирьох днів я перейшов усі тести серця. Лікарі в більшості були за тим, щоб оперувати. Однак доктор Олеярчик був протилежної думки. Виписавши мені спеціяльну медицину, доктор сказав знову звернутись до нього, якщо не стане легше. На прощання я спитав доктора: „Якщо б я опинився в чужих руках, чи перейшов би я операцію?". Доктор відповів, що правдоподібно — так. Тому я безмежно вдячний йому за дбайливу і щиру опіку та великий професіоналізм у своїй ділянці.

Зустріч з Г. Омельченком.

Військове летовище в Скнилові. Четвертий зліва — І. Телюк.

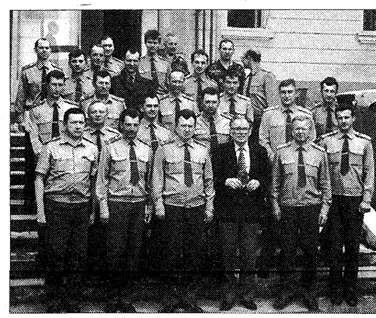
Перед від'їздом в Україну я звернувся до лікаря-кардіолога Любомира Явного, батько якого, доктор Степан Явний, був нашим родинним лікарем у Підгайцях. Доктор перевірив мене, зробив електрокардіограму серця і дав дозвіл на поїздку, яка тривала півтора місяця.

Того ж дня я відвідав доктора-окуліста Тараса Шеґедина, який, як завжди, зробив мені нові окуляри, в яких я міг вигідно працювати з камерою. Щира подяка і вам, докторе Шеґедин.

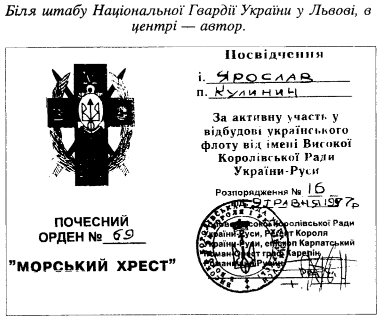
26-го червня цього року під час перебування Президента України Л. Кучми в Ню Йорку я мав нагоду фільмувати фраґменти прийняття в його честь. У розмові з консулом Віктором Крижанівським я повідомив, що незабаром полечу в Україну. На це він відповів: „Візи я тобі не дам, бо ти помреш там. Поїдеш у вересні, як буде холодніше". Я сказав, що трьохрічна віза у мене вже є і стримати мене не зможе. Однак в Україні було досить холодно, весь час падали дощі, і я почував себе надзвичайно добре.

Зліва направо: академік І. Юхновський, віце-адмірал Чорноморської фльоти В. Пилипенко. За ними — посадник Львова В. Куйбіда.

Біля штабу Національної Гвардії України у Львові, в центрі — автор.

Посвідчення орденоносця Я. Кулинича.

У Ню Йорку, в порозумінні з президентом компанії „Авіялінії України" Миколою Кравцем, я мав змогу накручувати фільм про централю цієї компанії в Києві. Від імені моєї кіностудії висловлюю щиру подяку президентові Миколі Кравцеві за тепле і чуйне ставлення до мене.

17-го липня я прилетів до Львова, де відразу ввійшов у контакт з підполковником Олександром Лобащуком та інженером Володимиром Смерекою. Підполковник Лобащук познайомив мене з полковником летунства Іваном Телюком. В розмові з ним я сказав, що в Ню Гейвен є професор, доктор Іван Телюк. „Так, це рідний брат мого батька", — відповів полковник. З ним я поділився своїми творчими плянами, і він пообіцяв свою допомогу.

Ми почали фільмування українського летунства спочатку у Скнилові, що біля Львова, а відтак у Коломиї, де нам перешкоджали сильні зливи. Я хочу подякувати полковникові І. Телюкові за прихильне ставлення та відчутну допомогу під час накручування фільму. Перебуваючи у Львові, я мав нагоду фільмувати під час сильної зливи Світову зустріч українських комбатантських організацій, де головував депутат Верховної Ради України, академік Ігор Юхновський.

22-го липня на військовому цвинтарі неподалік села Червоне Золочівського району відбулось урочисте відкриття і посвячення каплиці, спорудженої на честь загиблих під Бродами вояків Дивізії „Галичина" . Вшанування пам'яті полеглих героїв того ж дня відбулося на могилі борців за волю України біля села Підгірці Бродівського району. Ці події я також зняв на фільмову плівку.

Під час поїздки по Україні я відвідав також свою родину у Львові, в селі Мужилові біля Підгаєць, в Зборові та Тернополі. У Києві я зупинився в гостинному домі професора Юрія Батюка та його дружини, інженера Галі. Професор постійно супроводжував мене. В українській столиці я опинився у вирі важливих подій.

18-го–19-го серпня в колишньому будинку Центральної Ради (тепер Будинок Вчителя) відбувався Перший Світовий з'їзд гуртків плекання української мови, яким керував голова УССПУ Зиновій Квіт з Філядельфії. На з'їзд прибули школярі з різних областей України, а також зі Сибіру (33 дітей), Прибалтики та Молдови. Для мене було несподіванкою, що в місті Сургут Тюменської области (Західний Сибір) діє українська недільна школа. Традиційно тут святкують Святого Миколая, колядують на Різдво, перед Великоднем влаштовують Свято писанки, в травні вшановують День Матері, а також проводять Дні поезії за творами відомих українських поетів: Т. Шевченка, Лесі Українки, В. Симоненка, В. Стуса, Ліни Костенко та інших. Діти прекрасно розмовляють українською мовою. Учасники з'їзду мали зустріч з посадником міста Києва Григорієм Омельченком, який дуже щиро вітав українських дітей з різних країн. Зустріч закінчилася цікавою мистецькою програмою та смачним обідом для дітей. Все це я також записав на плівку.

На мою думку, найцікавішою подією був Другий Світовий форум українців, що проходив у Києві з 21-го по 23-го серпня під гаслом „У співпраці та єднанні увійти у XXI століття". Я сфільмував урочисте відкриття Форуму Президентом України Леонідом Кучмою, доповідь голови, Івана Драча. В загальному охоплено майже всіх промовців. У часі Форуму відбулися десятки нарад, „круглих столів", на яких мали нагоду висловити свої думки і зробити висновки делеґати як зі Сходу, так і Заходу. Окремі фраґменти найцікавіших виступів я також зняв.

В часі Форуму було зфільмовано вручення почесного докторату Українського Вільного Університету міністрові закордонних справ України, голові Сесії ООН Геннадієві Удовенкові. Акт надання докторату провели ректор УВУ, професор доктор Мирослав Лабунька і проректор, професор доктор Зиновій Соколюк.

В надзвичайно урочистій атмосфері відбулося вручення відзначень Президента України Леоніда Кучми визначним громадським діячам Америки.

Нагороджені були президент Кредитівки м. Чикаґо Б. Ватраль, великі підприємці Галина і Олександер Воскобійники, президент банку „Певність" м. Чикаґо д-р Юліян Куляс, підприємець Степан Двояк з дочкою, президент УАКР Уляна Дячук, президент УККА д-р А. Лозинський, голова УГВР Євген Стахів і багато інших діячів України та діяспори. Надзвичайно приємною та цікавою була зустріч з письменником-гумористом Павлом Глазовим, якого я також записав на кінострічку. Під час фільмування Форуму я зустрів свого товариша, фільмового продуцента Володимира Васіка та його дружину Марію з Канади, який створив багато довгометражних фільмів. Також зустрівся з давнім приятелем Петром Кардашем, з яким колись накручували фільми про українське життя в Австралії. Тепер він відомий видавець книг-альбомів про Україну. В Києві я зустрічав багатьох близьких товаришів та знайомих з цілого світу. Приємні спогади про ці зустрічі залишаться надовго в моєму серці.

Дбайливо зфільмував я два чудові концерти. Один з них відбувся під час закриття Форуму, а другий був присвячений 6-ій річниці незалежности України. На закінчення Другого Світового форуму українців влаштовано величавий бенкет, на якому були присутні понад півтори тисячі учасників та гостей.

В неділю, 24-го серпня, на летовищі „Чайка" поблизу Києва відбулось велике авіяційне свято „Крила України", присвячене Дню незалежности. На цьому святі здійснилась моя мрія, адже я мав змогу зняти всеціло українські авіяційн збройні сили.

В другій половині дня на Майдані Перемоги відбувались прекрасні концерти під відкритим небом. Історичні дійства Княжої та Козацької доби, чарівні українські пісні, запальні народні танці, гучний сатиричний сміх заповнили майдан. Україна святкувала шосту річницю своєї незалежности.

Втомлений, але щасливий від побаченого і пережитого, я повернувся додому. Зі собою привіз відзнаку Національної Гвардії України та Почесний орден „Морський Хрест", якими мене нагородили у Львові.

Всі події, які я зафіксував на кінострічку, увійдуть до фільмів, над завершенням яких працюю, а саме: „Україна в огні окрадена", „Українські Збройні Сили" та „Другий Всесвітній Форум українців у Києві та З'їзд Ветеранів у Львові".

Ярослав Кулинич